

MÅNADSFARTYG Maj 2024 – Kryssningsfärjan *Prinsessan Birgitta*

I juli 1972 offentliggjordes att Rederi AB Ragne i Västervik tillsammans med Göteborg-Frederikshavnslinjen (Sessanlinjen) vid Wärtsilä hade beställt en kryssningsfärja som med start i april 1974 skulle sättas i trafik på linjen Göteborg-Travemünde.

Den nya färjan skulle byggas till en storlek och klass som inte hade setts tidigare. Den kallades i pressmeddelandena för Skandinaviens största och snabbaste bilfärja. Den nya färjan skulle ha Rederi AB Ragne som huvudredare och Västervik som hemort. Fartyget skulle ägas genom ett partrederi av Ragne (43,5 %), Göteborg-Frederikshavnslinjen (43,5 %), Barkman & Co (12 %) och Ostenia (1 %).

Prinsessan Birgitta i Göteborgs hamninlopp juni 1977. Stenaarkivet Klubb Maritim Göteborg.

Nybygget skulle döpas till *Prinsessan Birgitta* i samband med sjösättningen och *Prinsessan* själv skulle svara för dopet. Dopet fick av olika skäl skjutas upp och genomfördes i samband med leveransen den 10 maj 1974. Den 16 maj sattes hon in i sin ordinarie trafik med avgångar mellan Göteborg och Travemünde måndagar, onsdagar och fredagar kl 19:00 med ankomst påföljande dag kl 09:00. I andra riktningen låg avgångarna kl 18:00 på tisdagar, torsdagar och söndagar med ankomst nästa dag kl 08:00 utom på måndagar då färjan anlände till Göteborg kl 07:00.

Under lördag-söndag gjordes kryssningar till Köpenhamn avsedda för tyska resenärer.

På somrarna ersattes Köpenhamnskryssningarna av en resa till från Travemünde till Rönne och tillbaka. På så sätt lockade man även tyskar som ville stanna en vecka på Bornholm.

Prinsessan Birgitta i Travemünde 1977. Stenaarkivet Klubb Maritim Göteborg.

Ett krig i Mellanöstern på hösten 1973 skapade en energikris när oljeproducenternas nedskärningar av produktionen medförde brist på olja i Europa och flerdubbling av bunkerkostnaderna i sjöfarten. *Prinsessan Birgittas* tidtabell krävde att hon höll en hög fart, något som i det här läget blev mycket dyrt. Även inflationen och räntorna steg. De sammantagna effekterna av kostnadskrisen blev att flera svenska färjerederier slogs ut. Trafiken med *Prinsessan Birgitta* resulterade i betydande förluster.

Ragne ville 1977 dra sig ur trafiken och som huvudredare för *Prinsessan Birgitta* inledde man förhandlingar om fartygets försäljning. Man hittade en köpare i Ministry of Transport i Libyen. Sessanlinjen utnyttjade då en "hembuds rätt" och köpte ut de övriga ägarnas andelar till det pris som den libyska staten hade erbjudit. Trots effektiviseringar lyckades emellertid Sessanlinjen inte uppnå lönsamhet i trafiken på Travemünde.

Inför leveransen 1981 av en ny Danmarksfärja stod det klart att Sessanlinjen inte kunde betala den. Något nytt kapital fanns inte att hämta. I den uppkomna situationen nåddes en överenskommelse med Stena, som köpte Sessanlinjen, dess linjenät och fartyg. Framtiden för linjen Göteborg-Travemünde och *Prinsessan Birgitta* verkade dystert. Stena hade 1979

beställt nya, stora färjor i Polen till Tysklandstrafiken. Det visade sig att dessa skulle bli avsevärt försenade. I det läget lät Stena 1981 *Prinsessan Birgitta* bli tillfällig ersättare på Kiellinjen.

Prinsessan Birgitta hade varit en färja som Stena Line absolut inte hade velat ha men hon blev en framgångsrik "arbetshäst" på Kiellinjen fram till våren 1987. Hon såldes 1989 till Norway Line och döptes året därpå om till *Venus*. 1994 såldes färjan till DFDS och fick namnet *King of Scandinavia*. 2002 såldes färjan till Turkish Marmara Lines i Istanbul och döptes till *CESME*. Färjan såldes med tiden vidare och fick ytterligare två ägare. Perioder med uppläggningar varvades med tidsbegränsade uppdrag. Möjligen blev en charter till Smyril Line i september 2019 hennes sista kommersiella uppdrag. I augusti 2021 anlände färjan till Chittagong Roads i Bangladesh. I juni 2022 kördes hon, nu med namnet *Wish*, upp på stranden i Alang där hon mötte skärbrännarna.

En mer fullig artikel om *Prinsessan Birgitta* återfinns i Länspumpen 2024:2.

Text: Anders Bergenek och Rickard Sahlsten